30/06/2025

Патријарх Порфирије: Живот у Христу или живот мимо Христа – не постоји други избор!

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије је служио 29. јуна 2025. године, у трећу недељу по Духовима, свету Литургију у манастиру Ваведења Пресвете Богородице у Београду. Саслуживао је Преосвећени Епископ јенопољски г. Никон. У наставку доносимо беседу Светејшег Патријарха у целости:

Браћо и сестре, чули смо одломак из Јеванђеља по Матеју. Од пете до седме главе у Јеванђељу по Матеју сабране су све речи које се тичу учења Господа нашег Исуса Христа и систематски су изложене у овом делу, у ове две главе Јеванђеља по Матеју. Матеј је то саставио у једну беседу, лоцирајући је као Беседу на гори. У одломку из те две главе даје нам се полазна тачка учења Господњег, учења које нам даје потпуни систем вредности, правила и смерница из којих треба да извире живот оних који су пошли за Христом. И овде стоји реченица да није могуће човеку служити два господара. Није могуће у исто време служити Богу и мамону, тј. ђаволу.

Јасно Господ поставља чињеницу да постоје само два пута, две могућности и два избора за сваког човека, а то је живот у Христу и живот мимо Христа.

Између та два пута не постоје друге могућности и не постоје друге нијансе када је у питању избор. Сваки човек се опредељује и бира да ли хоће Христа или неће Христа. Независно од тога у којој мери је свестан, овај други пут је пут мамона. Наравно, и после избора у конкретном практичном животу, без обзира што смо се определили – на пример, као што ми чинимо да идемо путем Христовим – дешаваће се да падамо, дешаваће се да се удаљимо од полазне централне тачке. Али будући да је наш почетни избор учињен једанпут за свагда, увек благодаћу Божјом и љубављу Христовом, а и нашим подвигом, не само да имамо могућност да се враћамо путу пуноће живота, него то, слава Богу, често и чинимо. Бирајући између Господа и мамона, ми бирамо реч једног или другог. Ми бирамо правила и начела живота једног или другог.

То свако од нас најбоље зна, будући да је благодаћу Божјом и вером изабрао живот у Христу. Извршивши тај избор, свако од нас се труди да све оно што је реч Христова и све оно што су начела и правила које нам Господ наш поставља као правила живота буде наш живот. Једном речју, мера и мерило за које смо се једанпут за свагда определили јесте огледало и јесте мера којом меримо све остало, којом све остало процењујемо и на крају, наравно, и оцењујемо. И том мером, тј. речју Христовом и правилом Његовим, Његовом благословеном заповешћу, знамо да ли је нешто тама или је нешто светло. Знамо да ли је нешто лаж или је нешто истина. И зато у овом одломку Господ и каже: Ако ти је око тамно, све ће ти бити тамно, тј. ако си посадио у своју савест Јеванђеље Христово, твоја савест има руководитеља, има кормило, има компас. Твоја савест је онда светла, јер око о којем говори Господ у овом одломку јесте наше унутарње биће, јесте наша савест, јесте наше срце. И ако срце јесте светло онда ћемо у светлости срца које је осењено и освећено благодаћу Божјом моћи све јасно да видимо. Али ако је око тамно, ако је савест помрачена, ако је срце тамно, онда је и ум помрачен и сужен. Онда све видимо искривљено, све видимо у кубистичкој слици, тј. гледамо нешто, видимо то нешто и чини нам се да реалност коју посматрамо јесте таква каква нам се показује, а заправо је све сасвим другачије, јер је изломљено, разломљено и разбијено огледало у којем треба да се огледне и оно што сам ја, и оно што си ти, и све оно што је изван нас. С обзиром да је разбијено, онда и слика у том огледалу јесте разбијена.

Дакле, ако је срце, тј. око наше тамно и ум наш таман, живот ће нам бити таман, и спољашњи и унутрашњи. Али ако је наше срце, наше око и наш ум светао и просвећен, ако на нам је срце облагодаћено и просвећено, прожето љубављу Божјом и благодаћу Његовом, и ум прозрачан, освећен и просвећен,

све ћемо онда видети на прави начин. Онда ћемо разумети шта значи реч: Иштите најпре Царства Небеског и све остало ће вам се додати, тј. када живимо у Христу и када хоћемо да живимо у Њему, изабравши Јеванђеље као контекст и оквир свог живота, онда ћемо знати који су приоритети у нашим животима. Онда ћемо разликовати да ли је важније одело или тело. А сви знамо колико се бринемо око одела, тј. колико се бринемо око тога да изгледамо другачији него што јесмо, да изгледамо бољи, паметнији и лепши него што јесмо, водећи рачуна о томе како на најбољи могући начин да уредимо своју спољашност. Чак и поред тога што нам је свима тело важно, важније нам је да изгледамо, него да нам тело заиста буде здраво. Више се бринемо оделу, о складу одевања, него о свом телесном здрављу, а онда, када упоредимо бригу своју о телу и о свом унутарњем бићу, о својој души, о свом духовном стању, и ту нам је опет важније како изгледамо. Већу бригу посвећујемо телу, телесном складу и здрављу, него унутарњој архитектури, унутарњем свом поретку и унутарњем складу.

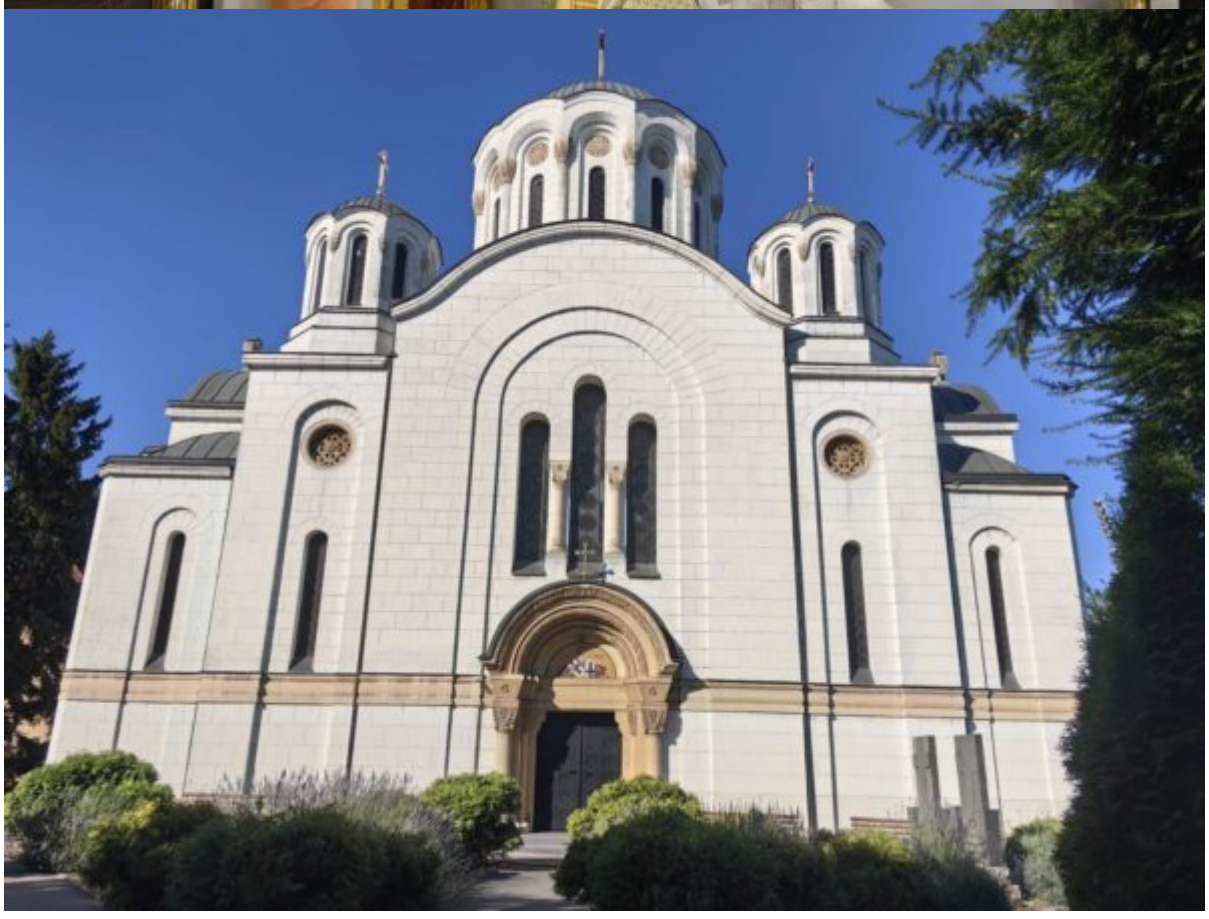
А када имамо Господара, Оног за којег смо се определили, Он одређује онда и наше приоритете. Ако нам је Господар Христос, тј. ако је Христос наш избор, а хвала Богу јесте, онда морамо и овај поредак гледати у обрнутој перспективи, тј. морамо поћи од унутарњег духовног здравља. Оно није ништа друго него резултат квалитета нашег односа са Богом и, наравно, тог и таквог односа који се потврђује, показује и пројављује најјасније у нашим међусобним односима. Да ли смо заиста међу собом браћа и сестре, знамо шта то значи, или само хоћемо да то тако изгледа, а заправо читав наш живот јесте поступање супротно чињеници и истини да смо браћа и сестре. И то не зато што то хоћемо, него зато што постоји најдубља сродност између сваког од нас са другим, са ближњим, јер у сваком од нас постоји нераскидива, јединствена и вечна копча која се зове икона Божја.

Да бирамо, када смо једанпут за свагда изабрали крштењем својим Господа Исуса Христа и када смо непрестано сједињени и сједињујемо се са Њим кроз свету тајну причешћа и у свом свакодневном животу, Њега Господа нашег и да имамо чисто светло око, да нам буде срце чисто, онда ћемо знати да је слобода не у томе да чинимо само шта хоћемо, него да је слобода у томе да хоћемо да чинимо оно што је врлина, оно што је добро, оно на шта нас позива заповест Божја, реч Христова и Јеванђеље Његово. Нека би Господ дао да увек бирамо најпре Царство Његово, знајући да ће нам се све остало додати

увек бити
и Сина и

spc.rs